

Møteinnkalling

Utvalg:	Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia
Møtested:	Haugen Gård
Dato:	06.06.2025
Tidspunkt:	09:00-14.30

Velkommen til befarings- og møte i nasjonalparkstyret fredag 6. juni til Haugen Gård. Eventuelt forfall meldes til nasjonalparkforvalterne. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Det blir befarings- og møte i Haugen Gård. To alternativer for skyss til Haugen (gi tilbakemelding på hva du foretrekker):

1. Avreise med båten Fæmund II - Oppmøte i Synnervika kl. 08.45, avreise med båten kl. 09.00 – framme på Haugen kl. 10.15.
2. Avreise med båttaxi fra Elgå (for å slippe reise t/r Synnervika). Oppmøte i Elgå ca. kl. 09.30. Med retur til Elgå etter møtet.

Fredag 6. juni kl. 10.30-14.30

- Vedtaksmøte.
- Orienteringssaker
 - Informasjon ved Røosen og på Linnéstien.
 - Naturvernberetning i Gutulia.
 - Møte med Miljødirektoratet om organisering av forvalterne, fredag 13. juni.
 - Filmer om sporløs ferdsel i Femundsmarka.
 - Eventuelt.
- Befaring på Haugen Gård. Om gården, utleiebuene og videre satsing v/ Bente Waldal og Jon Arve Wålberg.
- Evt. befarings- og møte i Røosen for å se på omlegging av sti og ny informasjon.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 12/2025	Godkjenning av møteinnkalling og saksliste, og valg av styremedlem til godkjenning av protokoll		
DS 6/2025	Delegerte saker		
DS 7/2025	AU - Innvilget - Femundsmarka nasjonalpark - felling av trær - Grøtådalssætra - 2025 - Jon Arve Wålberg og Bente Waldal		2025/5479
DS 8/2025	Innvilget - Gutulia nasjonalpark - lisensfelling av ulv, jerv, bjørn og felling av villsvin - 2025-2026		2025/6163
DS 9/2025	Innvilget - Gutulia nasjonalpark - skadefelling - bjørn - 2025 - Interkommunalt fellingslag Nord-Østerdal og Engerdal		2025/6489
DS 10/2025	Innvilget - Gutulia nasjonalpark - bruk av drone under naturvernbrenning - 2025 - NRK		2023/2638
DS 11/2025	Innvilget - Gutulia nasjonalpark - bruk av drone under naturvernbrenning - 2025 - Blåtimen Produksjon AS		2023/2638
ST 13/2025	Femundsmarka nasjonalpark - innsamling av belegg for artsbestemmelse - NiN-kartlegging Valdalsfjellet - 2025 - Miljøfaglig utredning		2025/6700
ST 14/2025	Delegering av myndighet til nasjonalparkforvalterne - lisensfelling og skadefelling - Femundsmarka nasjonalpark		2024/11152
ST 15/2025	Kommunikasjonsplan for Femundsmarka og Gutulia		2025/6871
ST 16/2025	Eventuelt		

ST 12/2025 Godkjenning av møteinnkalling og saksliste, og valg av styremedlem til godkjenning av protokoll

DS 6/2025 Delegerte saker

DS 7/2025 Delegert AU - Innvilget - Femundsmarka nasjonalpark - felling av trær - Grøtådalssætra - 2025 - Jon Arve Wålberg og Bente Waldal

DS 8/2025 Delegert forvalter - Innvilget - Gutulia nasjonalpark - lisensfelling av ulv, jerv, bjørn og felling av villsvin - 2025-2026

DS 9/2025 Delegert forvalter - Innvilget - Gutulia nasjonalpark - skadefelling - bjørn - 2025 -Interkommunalt fellingslag Nord-Østerdal og Engerdal

DS 10/2025 Delegert forvalter - Innvilget - Gutulia nasjonalpark - bruk av drone under naturvernbrenning - 2025 - NRK

DS 11/2025 Delegert forvalter - Innvilget - Gutulia nasjonalpark - bruk av drone under naturvernbrenning - 2025 - Blåtimen Produksjon AS

Arkivsaksnummer: 2025/6700-1

Saksbehandler: Sindre Kolstad Valan

Dato: 23.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	13/2025	06.06.2025

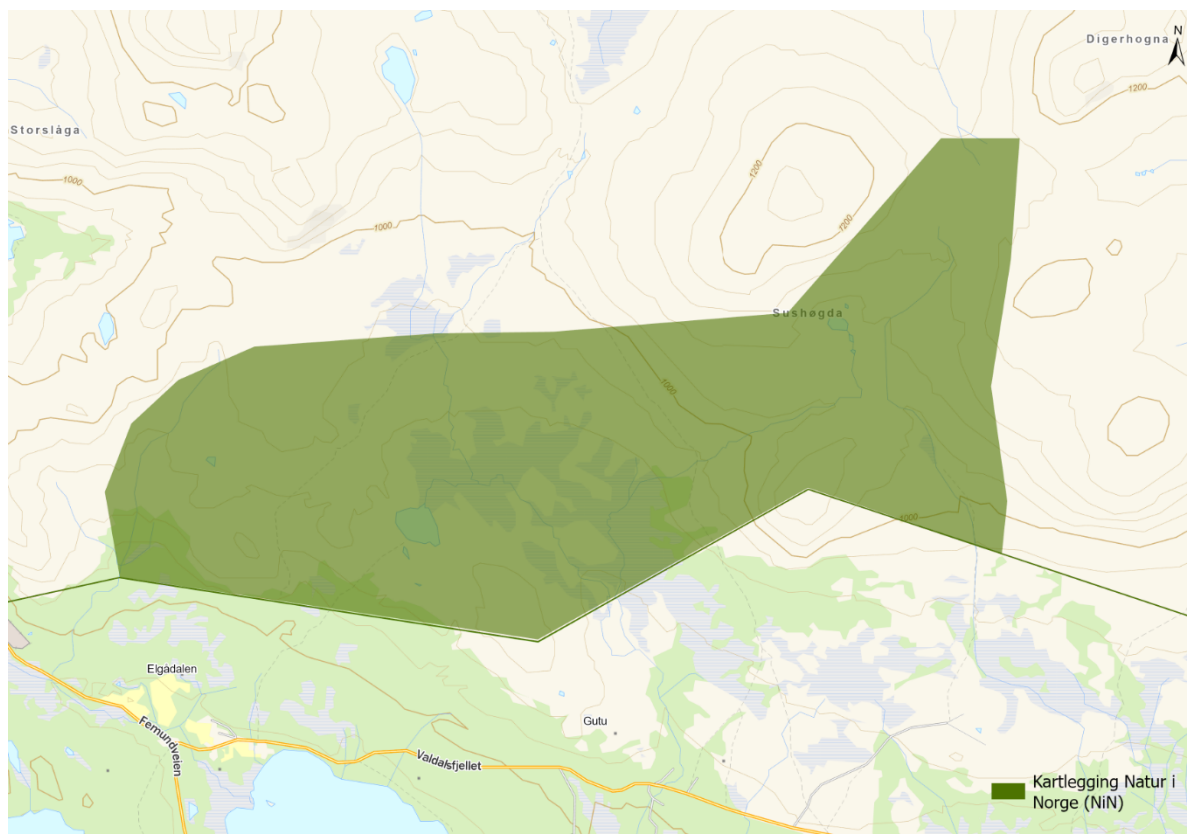
Femundsmarka nasjonalpark - innsamling av belegg for artsbestemmelse - NiN-kartlegging Valdalsfjellet - 2025 - Miljøfaglig Utredning

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia gir dispensasjon til Miljøfaglig Utredning AS for innsamling av belegg i forbindelse med NiN-kartlegging på Valdalsfjellet. Dispensasjon fra § 3 pkt. 2.1 i verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark gis med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Vilkår

- Dispensasjon gjelder for perioden 15. august 2025 til og med 15. oktober 2025.
- Dispensasjon gjelder kun for området rundt Rundhøgda og Lifjellet, jf. vedlagte kart.
- Det er kun tillatt å ta små belegg av arter der dette er helt nødvendig for sikker artsbestemmelse. Mengden skal begrenses til et minimum, og bare der andre metoder ikke gir tilstrekkelig grunnlag for identifikasjon.
- Alle funn av arter skal registreres i Artsobservasjoner/Artskart og slik bli tilgjengelig for forvaltningen og allmennheten.
- Ferdselen må foregå hensynsfullt og varsomt slik at det ikke skjer skade på naturmiljø eller kulturminner. Dyrelivet må ikke forstyrres.
- Det forutsettes at det ved gjennomføringen av kartleggingen tas særlig hensyn til reindriften slik at risiko for forstyrrelser unngås.
- Alle deltakere i feltarbeidet skal gjøres kjent med disse vilkårene før arbeidet starter.

Kart over aktuelt område for NiN-kartlegging i 2025.

--- slutt på innstilling ---

Saksdokumenter (følger saken)

Søknad – innsamling av belegg for artsbestemmelse – MFU AS av 30.04.2025.

Saksopplysninger

Miljøfaglig Utredning AS har fått i oppdrag av Miljødirektoratet å kartlegge naturtyper i flere områder i Innlandet fylke. I den forbindelse har nasjonalparkforvalterne spilt inn et ønske om at Valdalsfjellet i Femundsmarka nasjonalpark blir inkludert i kartleggingen, grunnet områdets høye ferdsel og sårbare fjellvegetasjon. Se kart over aktuelt område.

Kartleggingen følger metodikken Natur i Norge (NiN), som er standard for alle naturtypekartlegginger i Norge.

For å kunne gjennomføre sikre artsbestemmelser, søker de om dispensasjon fra verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark for å samle inn vitenskapelige belegg av karplanter, moser, lav og sopp. Innsamlingen vil også kunne omfatte arter som er oppført på Norsk rødliste for arter. Det vil imidlertid ikke bli samlet inn belegg dersom dette vurderes å kunne ha negativ påvirkning på bestandene i området.

Hjemmelsgrunnlag – verneforskriften og naturmangfoldloven

Verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark

Formålet med opprettelsen av Femundsmarka nasjonalpark er:

- å bevare et stort, sammenhengende og i det vesentlige urørt skog- og fjellområde
- å bevare landskapsformer med blant annet det særpregede dødislandskapet med blokkmark, morenerygger, sjøer og vannsystemer
- å bevare det naturlige biologiske mangfoldet med et egenartet plante- og dyreliv.

Allmennheten skal gis anledning til naturopplevelse gjennom utøving av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging. Kulturminner i nasjonalparken skal sikres mot skade. Området skal kunne nyttes til reindrift. Ivaretagelse av naturgrunnlaget innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse.

I verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark § 3 pkt. 2.1. står det at *«All vegetasjon er vernet mot skade og ødeleggelse av enhver art. Dette gjelder også døde trær. Planting, såing, gjødsling og innføring av nye plantearter er forbudt.»* Unntakene gjelder blant annet plukking av bær, matsopp og vanlige planter for eget bruk.

Naturmangfoldloven

Det finnes ingen egen unntaksbestemmelse i verneforskriften for uttak av belegg i forbindelse med kartlegging, forskning e.l. Tiltaket må derfor vurderes etter naturmangfoldloven § 48 hvor forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at saken skal vurderes i henhold til prinsippene i lovens §§ 8-12, angående kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var-prinsippet (§ 9), samlet belastning på økosystemet (§ 10), kostnader ved miljøforringelse (§ 11) og miljøforsvarlige driftsmetoder (§ 12).

Vurderinger

Det søkes om dispensasjon for å hente ut belegg (vitenskapelige prøver) for sikker artsbestemmelse i forbindelse med naturtypekartlegging etter Natur i Norge-metodikken (NiN). Kartleggingen vil omfatte Valdalsfjellet og den sørlige delen av Femundsmarka nasjonalpark, nærmere bestemt områdene rundt Rundhøgda og Lifjellet. Feltarbeidet er planlagt gjennomført i løpet av noen få dager høsten 2025.

Nasjonalparkstyret har et godt kunnskapsgrunnlag om områdene for å vurdere det aktuelle tiltaket, basert på naturfaglige registreringer og annen dokumentasjon fra verneplan og forvaltningsplan. Kunnskapsgrunnlaget vurderes som tilstrekkelig i tråd med naturmangfoldloven (nml.) § 8. Føre-var-prinsippet i nml. § 9 anses derfor ikke som relevant i denne sammenhengen.

Et belegg er en prøve av en art som samles inn for nærmere studie i etterkant, og er særlig aktuelt for artsgrupper som lav og moser, hvor sikker artsbestemmelse ofte ikke lar seg gjøre i felt. Slike sikre artsbestemmelser er avgjørende for å oppnå høy kvalitet i kartleggingen av naturtypene.

Kunnskapen som genereres gjennom NiN-kartleggingen vil være verdifull for forvaltningen av området. For eksempel kan funn av rødlistede arter eller sårbare naturtyper langs eksisterende turstier gi grunnlag for tiltak, som informasjon til besøkende eller eventuell omlegging eller fjerning av stier.

Det er derimot viktig at det ikke blir tatt belegg av rødlistede eller sjeldne arter dersom dette vurderes å kunne ha negativ innvirkning på bestandene. All innsamling vil gjennomføres av profesjonelle kartleggere i tråd med etablerte og skånsomme metoder.

Når uttaket begrenses til små mengder i et avgrenset område og gjennomføres innenfor klare vilkår, vurderes tiltaket å ikke bidra til økt samlet belastning på naturmiljøet, jf. nml. § 10. Det vil heller ikke medføre noen form for miljøforringelse, så lenge uttaket begrenses til det som er strengt nødvendig og skjer med hensyn til verneverdiene, jf. nml. § 11. Innsamlingen vil kun foregå for hånd, uten bruk av redskaper, jf. nml. § 12.

Etter en samlet vurdering mener Nasjonalparkstyret at vilkårene for dispensasjon er oppfylt, og at innsamling av belegg – med de foreslåtte vilkårene – ikke vil påvirke verneverdiene i nevneverdig grad. Tiltaket anses ikke å stride mot verneformålet for nasjonalparkene, jf. nml. § 48.

Søknad om dispensasjon fra verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark – innsamling av belegg i forbindelse med naturtypekartlegging

Miljøfaglig Utredning AS har fått i oppdrag av Miljødirektoratet å kartlegge naturtyper i flere områder i Innlandet fylke. I den forbindelse har nasjonalparkforvalterne spilt inn et ønske om at Valdalsfjellet i Femundsmarka nasjonalpark blir inkludert i kartleggingen, grunnet områdets høye ferdsel og sårbare fjellvegetasjon.

Kartleggingen vil følge metodikken *Natur i Norge (NiN)*, som er standard for naturtypekartlegging i Norge. For å kunne gjennomføre sikre artsbestemmelser, søker vi med dette om dispensasjon fra verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark for å samle inn vitenskapelige belegg av karplanter, moser, lav og sopp.

Innsamlingen vil også kunne omfatte arter som er oppført på Norsk rødliste for arter. Det vil imidlertid ikke bli samlet inn belegg dersom dette vurderes å kunne ha negativ påvirkning på bestandene i området.

Kartleggingen vil mest sannsynlig gjennomføres i slutten av september 2025.

Med vennlig hilsen,
Miljøfaglig Utredning AS v/ Sara Margrethe Gilberg Nyjordet

Arkivsaksnummer: 2024/11152-17

Saksbehandler: Sindre Kolstad Valan

Dato: 13.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	14/2025	06.06.2025

Delegering av myndighet til nasjonalparkforvalterne - lisensfelling og skadefelling - Femundsmarka nasjonalpark

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia delegerer myndighet til nasjonalparkforvalterne for å fatte vedtak om skadefelling og lisensfelling av store rovdyr i Femundsmarka nasjonalpark. Delegeringen gjelder for § 3 pkt. 3.1 i verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark og kun i tilfeller der det allerede er gitt tillatelse av Statsforvalteren, rovviltnemndene eller Klima- og miljødepartementet i henhold til gjeldende lovverk.

Vilkår

- Alle saker skal vurderes etter naturmangfoldlovens § 48 og de miljørettslige prinsippene i nml. §§ 8 – 12, jf. nml. § 7.
- Nasjonalparkforvalterne orienterer styreleder i forkant av et vedtak om felling.
- Nasjonalparkstyret får vedtaket til orientering påfølgende styremøte.
- Delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret revideres i tråd med dette vedtaket.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Ifølge verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark § 3 punkt 3.1 er dyrelivet, inkludert reirplasser og hiområder, fredet mot skade og ødeleggelse. Samtidig åpner forskriften for at jakt kan utøves i tråd med viltlovens bestemmelser og reindriftsrettens regler.

En presisering fra Miljødirektoratet, datert 27.03.2025, slår imidlertid fast at skadefelling ikke omfattes av forskriftens unntaksbestemmelse for jakt. Ettersom verneforskriften ikke uttrykkelig nevner skadefelling eller lisensfelling, krever slike tiltak dispensasjon. Likevel har det oppstått en praksis hvor skadefelling i nasjonalparker ikke alltid har blitt behandlet som dispensasjonssaker, til tross for at det strengt tatt er påkrevd.

I nyere verneforskrifter – i hvert fall siden 2012, og trolig etter innføringen av naturmangfoldloven i 2009 – er det derfor innarbeidet egne bestemmelser som eksplisitt åpner for skadefelling og lisensfelling etter gjeldende lovverk. Det er viktig å understreke at

det i viltforvaltningen skilles klart mellom begrepene «jakt» og «skadefelling». Dermed må forvaltningen forholde seg til forskriftenes faktiske ordlyd, selv om intensjonen ved forskriftene kan ha vært annerledes. Miljødirektoratet har signalisert at dette vil bli rettet opp ved neste revisjon av verneforskriftene.

For Femundsmarka sin del kan en slik revisjon trolig gjennomføres i forbindelse med en eventuell innlemmelse av Grøvelsjøen naturreservat i nasjonalparken. I mellomtiden vil både lisensfelling og skadefelling kreve dispensasjon fra verneforskriftene i Femundsmarka, samt i andre nasjonalparker som Reinheimen, Rondane og Dovre. Naturmangfoldloven § 48 åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak, forutsatt at tiltaket ikke strider mot verneformålet, ikke påvirker verneverdiene nevneverdig, eller at hensyn til sikkerhet eller vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Lisensfelling av rovdyr anses som et virkemiddel for å følge opp Stortingets rovviltpolitikk. Det vurderes at lisensfelling belaster individene i mindre grad enn for eksempel hiuttak om våren. Det legges også vekt på at eventuell felling skjer i en begrenset tidsperiode, og ikke nødvendigvis innenfor nasjonalparkens grenser. Dette vurderes som forenlig med verneformålet og uten vesentlig påvirkning på verneverdiene.

I nyere verneforskrifter er det allerede åpnet for at lisensfelling og skadefelling kan skje i tråd med gjeldende lovverk. I 2022 ble det dessuten delegert myndighet til nasjonalparkforvalterne til å fatte vedtak om felling av store rovdyr innenfor Gutulia nasjonalpark. Dette følger av punkt 5.3.6 i delegeringsreglementet for nasjonalparkstyret.

Det foreslås nå å utvide denne delegeringen til også å omfatte Femundsmarka nasjonalpark. Forslaget innebærer følgende endring i ordlyden i delegeringsreglementet pkt. 5.3.6 (endringer i uthevet skrift):

*«Treffe vedtak om skadefelling og lisensfelling av store rovdyr og fremmede arter i Gutulia nasjonalpark. **Treffe vedtak om skadefelling og lisensfelling av store rovdyr i Femundsmarka nasjonalpark. Delegeringen gjelder for § 3 pkt. 3.1 i verneforskriften for Gutulia nasjonalpark og § 3 pkt. 3.1 i verneforskriften for Femundsmarka nasjonalpark. Delegeringen gjelder kun i tilfeller der det allerede er gitt tillatelse av Statsforvalteren, rovviltnemndene eller Klima- og miljødepartementet i henhold til gjeldende lovverk.**»*

Samlet vurdering

Skadefelling og lisensfelling i Femundsmarka nasjonalpark krever dispensasjon fra verneforskriften, da dette ikke omfattes av forskriftens unntak for jakt. Dette følger av en presisering fra Miljødirektoratet (27.03.2025). Forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48, så lenge tiltaket ikke strider mot verneformålet eller vesentlig påvirker verneverdiene. Det foreslås å utvide delegeringen til nasjonalparkforvalterne for å treffe vedtak om skadefelling og lisensfelling i Femundsmarka nasjonalpark.

Arkivsaksnummer: 2025/6871-1

Saksbehandler: Kirsten Thyrum

Dato: 30.05.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia	15/2025	06.06.2025

Femundsmarka og Gutulia nasjonalparker - kommunikasjonsplan

Forslag til vedtak

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia gir tilslutning til at det startes opp arbeid med en felles kommunikasjonsplan for Femundsmarka og Gutulia nasjonalparker. Det inngås en avtale med kommunikasjonsfirmaet Trollbinde, som engasjeres til å bistå i dette arbeidet.

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia har tidligere vedtatt egne besøksstrategier for Femundsmarka NP med tilliggende verneområder og egen besøksstrategi for Gutulia NP. En kommunikasjonsplan er en oppfølging og konkretisering av besøksstrategiene. Til tross for at det ble utarbeidet egne besøksstrategier for hvert av verneområdene, så vil det være hensiktsmessig at det utarbeides en felles kommunikasjonsplan, som dekker nasjonalparkstyrets ansvarsområde. Da det er et felles sekretariat og mange av informasjonsbehovene vil være overlappende mellom de to nasjonalparkene.

Formålet med kommunikasjonsplanen er å gjennomføre gode tilretteleggings- og informasjonstiltak for de besøkende, som ivaretar både verneinteressene, bruker- og grunneierinteressene og reindriftas interesser. I tillegg skal dette kunne være et positivt bidrag til næringsutvikling i bygdene rundt.

Vårt mål vil være å informere om, men ikke markedsføre området.

Det ligger allerede en del føringer for arbeidet gjennom de vedtatte besøksstrategiene, for våre to nasjonalparker. Planen skal legge prinsipper og føringer for kommunikasjonsarbeidet til forvaltningen. Det vil være viktig å samarbeide med andre sentrale aktører i området, og særlig avklare roller og oppgaver opp mot Besøkscenteret for Femundsmarka, i Elgå. Det er også en forutsetning at det jobbes for en implementering av merkevaren for Norges nasjonalparker. Slik at vi oppnår et enhetlig uttrykk.

Kommunikasjonsplanen skal være et verktøy som definerer hvem verneområdestyret kommuniserer med, hvordan kommunikasjonen skal foregå, i hvilke kanaler/flater og hva slags virkemidler som benyttes. Det skilles mellom besøksrettet kommunikasjon og forvaltningsrettet kommunikasjon.

Det er allerede gjort mye kommunikasjonsarbeid i regi av Nasjonalparkstyret for Femundsmarka og Gutulia, i forhold til utarbeiding av hjemmesider, bruk av sosiale medier, mange informasjons- og skiltprosjekt. En del aktivitet rettet mot media og andre aktører på sosiale medier etc.

Det er imidlertid hensiktsmessig at vi har en omforent kommunikasjonsstrategi som nasjonalparkstyret kan ta stilling til, og som er kjent for samarbeidende aktører. Det er også mange organisasjoner og offentlige etater som må involveres på ulike måter, gjennom arbeidet med en besøksstrategi. Bruk av Rådgivende utvalg og Administrativt kontaktutvalg kan være hensiktsmessig i forhold til å involvere ulike berørte grupper og organisasjoner. Det har allerede vært gjennomført en workshop med Rådgivende utvalg, der noe av hensikten var å få ulike innspill til hvordan informasjon kan bidra til å bli et verktøy for forvaltningen og hvordan vi oppfattes av ulike grupper i samfunnet.

Det er utarbeidet kommunikasjonsplaner for flere av verneområdene i Innlandet og Trøndelag. Flere av disse har fått bistand av et firma som heter Trollbinde, dette gjelder blant annet; Dovrefjell – Sunndalsfjella, Forollhogna og Skardsfjella – Hyllingsdalen. Vi har også benyttet Trollbinde ved Maria Kampesæter Kleiven, ved flere av våre pågående informasjonsprosjekt og har gode erfaringer ved å benytte disse. De har også god kjennskap til merkevaren Norges nasjonalparker og hva som skiller våre kommunikasjonsplaner fra andre aktører.

Vi har mottatt et tilbud fra Trollbinde på kr 49 580 kr (innebærer 54 timers arbeid) for bistand til arbeidet med kommunikasjonsplanen. Det innebærer at mye av selve innholdet og kunnskapsinnhentingene må gjøres av nasjonalparkforvalterne. Men Trollbinde kan bistå med utforming, og de delene som forutsetter kommunikasjonsfaglig kompetanse.

Det er mulig å gjøre avtale om et direkte innkjøp med ett firma, så lenge kostnadene er under 100 000 kr (eks mva) i henhold til regelverk for offentlige anskaffelser. Vi vil derfor anbefale at det gjøres en avtale med Trollbinde om denne bistanden, da vi allerede har et godt samarbeid med disse, og dette firmaet har opparbeidet mye erfaring med utarbeiding av kommunikasjonsplaner for verneområdestyrer.

ST 16/2025 Eventuelt